

[Thorkil Kristensen.]

andre problemer, vi har, selv valutaproblemet, der er så brændende, kun kan løses på en måde, og det er ved større bevægelighed i dansk økonomi, specielt naturligvis på arbejdsmarkedet, men også i det hele taget, også på den måde, at de virksomheder, som der ikke længere er naturlig basis for, eller som ikke er konkurrencedygtige, må forsvinde til fordel for en mere effektiv og på de nye forhold mere indrettet produktion. Det vil ikke blot for visse arbejdere, men også for visse arbejdsgivere kunne give overgangsvanskeligheder, men hvis vi ikke vil tilvejebringe denne større bevægelighed i vor økonomi også på arbejdsmarkedet, således at en mand kan flyttes — som det sker i Amerika — fra fag til fag eller fra sted til sted, vil vi jo altid enten have en permanent, stor arbejdsløshed, som vi havde det i 1930'erne, eller en permanent inflation, som vi har haft det nu siden 1943.

Det synes da at være regeringens politik i øjeblikket fremfor alt at undgå arbejdsløshed og derfor — da man ikke har sat ind på det centrale punkt, nemlig bevægeligheden i vor økonomi — hellere at føre en inflationspolitik, der samtidig giver valutavanskeligheder, end at føre en politik, der retter valutabalancen op. Men det er jo nødvendigt, at dette virkelig bliver slået fast overfor befolkningen. Befolkningen skal vide, at hvis man ikke vil have en permanent inflation, altså et permanent overskud af købekraft, der for Danmarks vedkommende jo tillige betyder et permanent underskud på betalingsbalancen, er der ingen anden vej til nogenlunde fuld beskæftigelse end større bevægelighed på arbejdsmarkedet og i det økonomiske liv i det hele taget.

Må jeg i denne forbindelse sige, at når der står i nationalbudgettet, at der nogenlunde er balance mellem efterspørgsel og udbud i 1950, efter hvad man kan skønne, er det at bruge ordet balance i en kunstig betydning. Det er jo en balance, der tilvejebringes ved, at man efter det samme nationalbudget importerer for 700 mill. kr. mere, end vi har råd til at betale. Jeg havde nær sagt, at så kan man jo sagtens få balance mellem udbud og efterspørgsel. Men det har altså været udbudet, der kunstigt er holdt på et niveau, som ikke er betinget af vor egen produktion, men kun af fremmed hjælp og af, at vi tærer på vore valutareserver, skønt vi har den største høst i vor historie lige bag ved os. Vi må derfor have klaret, om det er regeringens hensigt, at beskæftigelsesproblemet skal løses ad den

defensive vej, at man for at opretholde beskæftigelsen vil standse liberaliseringen mere, end det af valutamæssige grunde er nødvendigt

Jeg vil derfor gerne rette følgende spørgsmål til den højtærede handelsminister: Er det regeringens hensigt at opretholde beskæftigelsen også på de områder, hvor den i henseende til hensigtsmæssighed og effektivitet ikke kan klare sig under den frie konkurrence, som en fortsat liberalisering ville give? Da jeg håber, at svaret på dette spørgsmål vil blive benægtende, og at den højtærede handelsminister vil svare, at det tværtimod er hans, ligesom det er min, mening, at hvis vi skal løse beskæftigelsesproblemet, så skal det være ad den offensive vej, ved at arbejdskraften får lejlighed til at komme ind på områder, hvor den kan give større og værdifuldere produktion end nu — hvis jeg altså har ret i denne forventning, så rejser sig jo det spørgsmål, hvordan man så vil klare den opgave. For det må nemlig forudsætte, at handelen fortsat liberaliseres, sådan at det kan blive de naturlige produktionsgrene, der vokser igen en gang på bekostning af de unaturlige, efter at det i så mange år har været omvendt.

Derfor retter jeg det andet spørgsmål til den højtærede handelsminister: Er det ikke regeringens hensigt senere, når forholdene tillader det, at søge liberaliseringen yderligere fortsat så langt, at Danmarks udenrigshandel stort set bliver fri for kvantitative restriktioner?

Og endelig for det tredje: Hvis det skulle være regeringens tanke f. eks. af hensyn til beskæftigelsen at lade liberaliseringen stort set blive stående på det nuværende niveau, hvorledes mener da den højtærede handelsminister, at Marshallorganisationen i Paris, hvoraf vi jo er medlem, vil reagere overfor en sådan holdning fra den danske regerings side?

Nu er forholdet det, at efter hvad der står i betænkningen, har den højtærede handelsminister kun sagt, at vi ikke i øjeblikket kan gå videre, men vil se tiden an og vente på, at der nu kommer en europæisk betalingsordning. Jeg vil forøvrigt advare imod den tro, at det betyder mirakler for Danmarks vedkommende, for det gør det ikke; det kan være en fordel, det gør, at handelen bliver mere naturlig, men nogen væsentlig forandring af Danmarks valutastilling giver det ikke. Som sagt, denne europæiske betalingsordning vil man vente på, man vil vente på visse toldforhandlinger, og man vil se, hvordan udviklingen iøvrigt former sig, og